

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus, Dimecres 25 d' Abril de 1900

Núm. 3.549

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofre, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas. 4
n provincias trimestre . . . . . 3'60
Extranjer y Ultramar 7
Anuales, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas para demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey para combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

TOS

La que pága més contribució de la provincia.

Escribanias, tinters, tintas, estisoras, cortaplumas, vades, llápis, plumas, reglas, xinxes, ostias, gommas, estutxos de dibuig, etc., etc.

S. Laguna

Papereria economica

MONTEROLS, 31

Una reama de paper barba ptas. 5'75
Kilog. de paper embolicar " 0'38
100 sobres comercials " 0'25
Kilogram de cartó " 0'27

SABATERIA VALLS

MONTEROLS, 35.-REUS

En aquest antich establiment de calsat, trobaré 'l públich un complert y variat surtit de totas classes, poguent garantirles lo que no 'ls hi es possible ais intrusos en aquesta industria. Formas elegants y que s' adaptan perfectament á la configuració dels peus d' aquest país, sòida construcció y preus sens competencia possible.

PREU FIXO.—SABATERIA VALLS.—PREU FIXO

INSTITUT VACUNÓGENO SUIS ♦ LAUSANNE

DIPOSIT EXCLUSIU A REUS

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 80

LINFA

Tubo pera 2 á 3 vacunas	Ptas. 1'00
Tubo pera 8 á 10 vacunas	> 1'50
Tubo pera 20 á 25 vacunas	> 3'00
Estutx ab 5 tubos pera 2 á 3 vacunas	> 4'00

PULPA

Pleacas pera 3 á 4 vacunas	Ptas. 1'50
Pleacas pera 6 á 8 vacunas	> 3'00
Pots pera 25 vacunas	> 8'00
Pots pera 50 vacunas	> 15'00

Secció doctrinal

Festas catalanistas

á Celrá y Sarriá.

Lo poble de Celrá, la població eminentment catalana, quins habitants conservan viu y palpitant l'esperit de característich de nostra terra, va celebrar lo diumenge un gran aplech de las nostres idees, quinas van acabar d' assahonar la empena d' entussiasme patriótic que per allá s' está desenrotllant.

A les cinch del matí nos trovavam á la estació de Fransa uns quants bons companys, que emprenguerem lo viatge fins á Girona en mitj de general competració d' efeccions davant del gran atractiu de dedicar una altra soberana diada en honor de la patria catalana. Al arribar á la immortal ciutat nos esperavan ab los brassos oberts los infatigables companys gironins que, presidits pel venerable patriarca del Catalanisme y vocal de la «Unió Catalanista», don Joaquim Botet y Sisó, nos dispensaren una afectuosa rebuda. Al mateix matí havien arribat numerosos comissions de catalanistas de Crespiá, Banyolas, Caldás de Malavella, La Bisbal, Figueras, Bordils y de molts altres pobles del Ampurdá, portant tots ells distintius catalanistas, y algunas comissions havian vingut en cotxe en quins hi onejava la bandera catalana. Després de saludarnos coralment visitarem los principals monuments de Girona, expansionantnos després per la deliciosa *Devesa*, fins á esperar al mitjdia en que montats en veris cotxes nos dirigirem al pintoresch restaurant del Congost, situat al bell mitj de Girona y Celrá, y que está rodejat d' un espléndit y magestuós panorama. Allí se 'ns serví un excelent dinar, regnant durant lo mateix franca armonía entre 'ls diferents companys vinguts de moltes comarcas catalanas.

Després de dinar emprenguerem novament la marxa y fent onejar las banderas catalanas entrarem á Celrá, ahont una gran gentada, de vells y joves, donas y oristuras nos feren una entussiasma arribada en mitj de delirants viscas á Catalunya.

Lo meeting se celebrá en una gran era y desde un balcó que estava decorat ab un grandióscut de Catalunya, los oradors dirigiren la paraula al públich. La era 's va omplir desseguida, ocupantla tot lo poble, estant també plens tots los balcones, finestras, produhint un efecte enlluhernador l' espectacle d' aquella gentada, sobre tot la gran munió de barretinas vermelles que 's pot dir ha que tots los homes portavan y que, com en un camp de rosellas, s' extenia davant nostre la multitud.

Avans de comensar lo meeting lo coro «La Unió Celranenca», que tan acertadament dirigeix don Joseph Fo t, va cantar ab gran colorit varias passas catalanas, entre ellas una bonica sardana de molt bon efecte.

Don Alfons Alsina va obrir la sessió saludant al poble de Celrá y feu la presentació dels oradors, cedint el mateix temps la presidencia al vocal de la «Unió Catalanista» don Joaquim Botet y Sisó, qui pronnciá un elocuent discurs, dihent: Poble de Celrá, en aquest acte vinch com á delegació de la «Unió Catalanista», d' aquesta entitat que representa la suma de totas las societats y individus que professan las idees sántas del nostre programa; d' aquesta entitat que anirà fent la seva via gloriosa á pesar dels insults, á pesar de tots los entrabauchs y vexacions ab que 'ns persegueix lo Govern Central. Catalunya, la nostra estimada patria existeix, no porque li begin donat la seva vida, sino que viu per sa propis naturalesa, per la mateixa essencia del nostre poble. La «Unió Catalanista» se á defensar á Catalunya, á unir tots los catalans honrats

pera enlanyrar la nostra patria. La entitat que representa es eminentment democrática, porque 'ls membres que la forman li dictan la seva manera de pensar y de procedir; la «Unió Catalanista» per defensar á Catalunya va extenent las Bases de Manresa, aquestas briosas bases que sintetisan tota la manera de pensar d' un poble, y que tenen de ser respectadas porque han sigut declaradas legals pel govern espanyol.

Acte seguit se van llegir las entitats representadas al acte, y que son las següents: L' Escut Emporitá, de La Bisbal; Lliga Catalanista, de Banyolas; Centre Catalanista de Girona; Lliga de Catalunya, de Barcelona; Catalunya y Avant; Centre Catalanista de Figueras; Centre Catalanista de Girona y sa Comarca; Centre Catalanista de Sant Sadurn de Noya, y de las agrupacions de Caldás, Súgés, Bordils, Joventut Catalanista de Girona y catalanistas de Sarriá. Periódichs: «La Nació Catalana», «Jovent Catalá», «Lo Geronés», «La Veu del Ampurdá», «L'Atlántida» y «La Renaixensa». Ademés s' havian rebut entussiasmas adhesions de las demés entitats catalanistas.

Lo senyor Martí, en nom del Centre Catalanista de Figueras, saludá al poble de Celrá, y 'ls felicita per haver fundat la novella Agrupació. No teniu ja d' escoltar més als polítics d' ofici, representants dels partits madrilenys, y lo que convé es que 'ls catalans s' uneixin y defensin los drets de Catalunya. La unió fa la forsa, y teniu de deixar pera més endavant las diferents idees que vos separan, y acoblats sota la bandera de las quatre barras, teniu de fer una unió compacta, com ho fan á Irlanda en defensa de sa autonomia.

Don Lluís Marsans, al apareixer al balcó pera enrahonar, sigué saludat ab entussiasmas aplaudiments. En nom de la Associació democrática Catalunya y Avant, en non del més pur radicalisme dintre 'l Catalanisme, felicita al poble de Celrá y a la seva Agrupació «1714», quin títol porta á la memoria un recort grandiósc de la heróyca lluyta que sostingué Catalunya pera defensar sos drets. Porto la representació dels catalanistas eminentment democrátichs de Barcelona, y desitja que tot lo poble de Celrá vingui al nostre camp ab verdader radicalisme. Tots los partits polítics, á escepció del federal, s' han ajuntat contra nosaltres, formant una pinya, desde 'ls conservadors fins als que 's titulen avansats, y 'ns insultan y 'ns motejen de reaccionaris, quan las Bases de Manresa están inspiradas en un esperit de verdadera germanor y democracia. Exposá després ab gran claretat veris punts del nostre programa, y acabá dihent: Catalunya es la casa payral de tots los catalans, y, per consegüent, tenim de volguer administrar á casa nostra. Companys de Celrá, siguéu catalans de soca y arrel, no escoltéu ja més als polítics de Madrid. De la manera com nos estiman ja ho havéu vist derrerament: en las derrer sessions de las Cortes s' han unit pera anar contra Catalunya.

Don Rafel Roca, en nom del Centre Catalanista de Girona y de la Agrupació de Sarriá, saludá als habitants de Celrá, desitjántlosi molts anys de vida y de

prosperitats. Aquest esolat de barretinas, digué, situa-bolles el poble masole, a la Catalunya vigorosa en los temps de las sevas grandezas. Lo poble ahont avuy prediquém se conserva pur é immoral. Visos, donchs, jo poble de Celrà, catalá de seca y arrel. Després d' analisar en conjunt las Bases de Manresa, exposé 'ls desenganys tinguts per Catalunya que may ha sigut etesa en las sevas aspiracions. Dedicué un recort al catalans de Fransa, que son germans nostres, lo Rosselló y la Provença, aquets pobles que també jeuhen abatuts pel Centralisme francés, pero que al menos están més ben administrats y darrerament se 'ls hi ha concedit la autonomia universitaria, mentres nosaltres que ho havém demanat un sens fi de vegades, se 'ns ha contestat sempre enviantnos més empleats que desconeixen lo nostre caràcter. Companys de Celrà, agrupuevos al voltant de la vostra Agrupació; seguia la via espléndida que segueix lo Catalanisme y entréu en la Santa Casa Payral que es Catalunya. Avans d' acabar os convidó per aquesta nit á la festa del vell poble de Sarriá. Com la que celebrém are será una altra festa major dedicada á Catalunya, y quan arribi 'l gloriós dia en que tots los pobles catalans hagin celebrat sa festa patriótica, allavors verificaréu tota plegats la grandiosa festa, que será la Pascua de Resurrecció de Catalunya.

En nom de la Joventut Catalanista de Girona va parlar lo senyor Albert, donant una forta abraçada de part dels joves gironins als fills de Celrà perque s' havian despertat al impuls del vibrant crit de visca Catalunya. Los catalanistas no vos venim á demanar vots, sino á parlarvos de patria. Després de varias atinadas consideracions, rebutjá 'l dictat de retrógados ab que 'ns anatematizan los polítichs, quan lo Catalanisme solzament vol la llibertat dels pobles y dels individus. Lo dia que derrotém al Centralisme podrém dir com lo poeta: «Oh bandera catalana, abrigens fins á morir»; nosaltres vos seguirem per tot arren.

Per l' Escut Emporitá de La Bisbal va parlar lo senyor Barceló, felicitant al poble de Celrà per haver entret de plé en lo camí de las nostras reivindicacions y aconsellentli que segueixi la via empresa, perque Catalunya li agrahirá.

D. Juli Lavorny, en nom de «La Nació Catalana», va exposar ab molta claretat varias punts del programa catalanista, que no es gens egoista, digué, perque nosaltres també la volém la autonomia de las demás regions. Ressenjá la manera de com s' ha governat á Catalunya desde 1714, y exposé ab molta elocuencia la campanya empresa per «La Nació Catalana» contra l' excessiu número de soldats que demanavan á Catalunya en temps de las darrereras guerras, mentres que á Asturias casi tothom ab manys de més ó menos mela fé se lliurava del servey militar. Catalunya ha sapigut crearse las sevas industrias sense cap protecció per part del govern, ans el contrari, posantli trabes y més trabes, y á pesar d' aixó, ha sapigut obrirse pas en tot lo mon, com ha succehit en la industria tapers.

Lo senyor Botet va resumir los discursos, dihent que las doctrinas allá exposadas las tenían de reflexionar y fersen ben bé cárrech, que 'n tenían de parlar á las sevas familias en totes las ocasions que poguessin y allavors se convencerían de la bondat y y honradesa que respiren. A coneguir las reivindicacions de Catalunya es á lo que va 'l Catalanisme, y treballará de ferm pera lograrho á pesar dels ignominiosos entrebanchs que 'ns posa aquesta gent que ha perdut las colonias y encare no s' arrepencheix de sas faltas, sino que segueix en las sevas rutinas y en lo camí que 'ns conduceix á la perdició.

D. Alfons Alsina doné las gracias á tothom que havia assistit á la festa, als oredors y als delegats de las entitats catalanistas representadas, y sobretot al poble de Celrà que te de grabar en lletres d' or en lo libre de la seva historia 'l memorable aplech que s' acabava de celebrar.

Aixecada la sessió en mitj de delirants viscas á Catalunya, 'l coro y 'l poble en pes va comensar á entonar «Los Segadors», pero 'l delegat del governador senyor Giró, de qui tenim de confessar que s' portá ab una correcció digna d' alabansa, va fer acallar lo cant per ordre de la autoritat governativa de Girona. Tan estranya determinació va sorprendre á tothom, y allavors se va cantar 'l himne catalá á dins d' una casa produhintse un entusiasme indescriptible.

L' aplech va deixar grat recort á tots los que varen tenir la dita d' assistirhi, y no dubtém que produhirá espléndits resultats en lo patriótic poble de Celrà, essent la salvaguardia dels nostres drets en aquella terra la novella Agrupació «1714», quins individus están decidits á treballar de ferm pera propagar las Bases de Manresa fins á ferlas triomfar completament.

(De La Renaixensa.)

Després del meeting de Celrà, passaren nostres companys de cosua á Sarriá de Girona, hont ab gran animació també se celebró otra festa catalanista, poca diferencia igual que la de Celrà.

Mes, á Sarriá, ocorregué 'l següent incident: Un inspector de policia de Girona agafé á un jove de aquella ciutat pel sol fet de portar una bandera catalana, essent deixat anar al poch rato d' estar al governa civil. Aquesta barrebassada va indignar á tothom y va esser comentada ab lo sentit que es de suposar, per tot Girona.

Festas catalanas á Mallorca

Lo dia de Sant Jordi, Patró de la nacionalitat catalana, se va celebrar á Palma de Mallorca la solemniel festa de posar lo retrato del Mestre en Gay Saber don Jeroni Rosselló, á la galeria de Mallorquins ilustres, al costat dels honorables Quadrado y Aguiló.

Ben merecut té aquest honor lo respectable poeta, y bonich acert ha sigut l' aprofitar l' ocasió de rendirli tal homenatge pera fer una festa que acobés á la convocatoria del Municipi de Palma als representants dels pobles de civilització catalana.

Don Jeroni Rosselló n' squé lo 31 de janer de 1827. Als 18 anys comensá á publicar poesias, y poch temps després n' editava un tomo. Més tart apareixia com «escriptor iblliófil lulista ab las «Obras rimadas de Ramon Lull», mentres escrivia una extensa monografia ab lo títol de «Bibliografía Luliana» que consta de 267 articles, la qual li valgué ser nombrat «Académich de la Real Academia de l' Historia.

Seguint ab gran fervor son estudi l' historia y la llengua mallorquinas, publicá *Lo Joglar de Mallorca*, colecció de romansos escrits en catalá antic; y baix lo pseudónim del *Cansoner de Miramar*, (com en Rubió y Ors, vint anys enrera, s' havia nomenat «El Gayter del Llobregat»), guanyá en los Jochs Florals de Barcelona, del any 1861 y del següent, los tres primers premis, necessaris per rebre del Consistori l' honros títol de «Mestre en la Gaya Ciencia», qui fou lo segón, desde la reinstituició d' aquella tradicional y hermosa festa de Maig, y 'l primer dels mallorquins.

Darrerament havia emprés la publicació de las obras del inclit Ramon Lull, editantlas ab bella impressió, després d' investigar y cotejar, esclarir y comentar numerosos códices que durant tota sa vida pogué haver per aquest fi. Son desitj era alzar aquest monument al gran filósof del Sigle XIII, en temps nostre casi desconegut y olvidat dins sa mateixa patria.

Com á petita mostra de la consideració que dins la societat de Palma ha merecut, dirém que perteneix al Il·tre. Colegi d' Advocats de Palma, es President de l' Academia de Belas Arts d' aquesta ciutat y membre de la Comissió Provincial de Monumentos Histórics y Artístichs de las Balears.

Los periódichs d' esperit catalá de Palma fan constar la significació del acte que ahir se va realisar. Llegeixis sico las expressivas frases ab que nostres companys de Mallorca saludan las festas, y donan la vinguda als representants que Catalunya hi ha enviat.

Diu *La Veu de Mallorca*:

«Per ara aném bé en l' elecció dels fills illustres de l' Isla. En Marián Aguiló y Jeroni Rosselló foren dos dels mallorquins que hi prengueren part en el Renaixement literari de la Catalunya nova, del qual n' ha sorgit l' esclat nacionalista que avuy dona á dins l' Estat espanyol la nota vibrant de l' epopeya d' aquest sigle. ¿Com no n' hem d' estar gojosos d' aquestas festas, si es fan en homenatge á mal orquins iniciadors del nou Ideal de Patria? ¿Com no hem d' aplaudir ab ver entusiasme el regoneixement de sa popularitat pels qui representan un rézim polítich oposat á l' obra santa d' aquells patriotics?»

L' idea fa son camí. L' any passat aqueixa festa no tingué més importancia que voler fer una cosa nova donant per resultat un discurs magnífich den S. O iver. Enguany no sols assaborirém l' art escisador de la musa den Joan Alcover, sino que tenim la satisfacció de veure á casa nostra personalitat de gran representació forestera, que s' associa á una festa literaria que ja consideran com á festa patriótica. L' any que ve... l' ideal provehirá.»

Diu *La Roqueta*:

«Doném calorosament la benvinguda an els germans que vnguin dels altres reconcs de la patria á durnos l' escamesa d' enhorabona ab motiu de la festa; festa que hauria d' esser en els ulls de Mallorca, com una representació y una afirmació nova d' aquella solidaritat catalana á que feyan alusió, y de quina necessitat no 'ns hem fet cárrech abastament á l'

hora d' ara, pero que jo espero veure creixe de dia en dia, d' avuy endavant, perque, com he senyalat en diferentes ocasions, únicament ella concentra las nostras mes vivas y serias esperansas, las que poden ompir de veras els darrers desitjos, mal definita encara de tots nosaltres.»

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 24 d' Abril de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular.
9 m.	752	76		4'2	Ras	
3 t.	752	71				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tp.	direcc.	classe	can.
9 m.	Sol. 33	8	15	O.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 22		19	S.		0'4

Hem rebut sagells de la «Unió Catalanista» de la darrera emissió.

Tots quants companys de causa desitgin adquirirne, poden fehro en nostra Redacció.

Si aquesta nit se reuneix sufficient número de senyors regidors celebrará l' Excm. Ajuntament la sessió de primera convocatoria corresponent á la present setmana.

Per trobarse malalta una de las principals artistás de la companyia equestre del senyor Feijóo, fins demá dijous, dia de moda, no hi haurá funció.

Atenent á certas coincidencias motivadas pel estat excepcional en que s' troba la provincia de Lleyda, s' ha abandonat lo projecte de promoure l' anada del Orfó Catalá á aque. la ciutat.

L' acreditat fabricant de licors de Barcelona, don Pere Bordas, ens fá saber en stenta carta que ha elaborat y posat á la venda un nou licor tònic y digestiu el que ha donat lo nom de «Licor de Sant Jordi», desitjós de poder contribuir d' alguna manera al gran moviment regionalista de nostra terra y de la que n' es Patró lo gloriós Sant quin nom porta l' esmentat licor.

Segons compta la premsa tarragonina, lo crim comés en aque. la ciutat fou com segueix:

«Lo diumenge se va cometre un crim en la carretera de Vilaseca y á dos kilómetres de Tarragona.

Existeixen allí varias masos en los que s' expendeix ví á preus reduhits, per trobarse exempt del impost de consums, lo qual es causa de que acudeixin á aquell punt en los dias festius bon número de vehins.

Segons la versió més autorisada que hem pogut recullir, á dit punt se trasladaren diumenge, entre altres, un grapo compost per Vicens Alabau García (a) Negre, Silvestre Manel Joan (a) Cartagenero, Joan Griñó, Ferrán N. (a) La seca, Vicens Alabau Lacomaba y Joaquín Cervelló.

Berenaren y begueren en abundancia y quan ja 'ls vapors del alcohol s' apoderaren de sos cervells, se dirigiren, ab ánim de beure més, al «Mas d' en Maxé», quals amos, al observar l' estat en que s' trobavan alguns dels mencionats subjectes, tancaren las portas.

Tornaren enrera los contrariats subjectes y se suposa que poch després—per allí á las 8 de la nit y á uns 40 passos del mas mencionat—se scitá entre ells una cuestió, de la que resultá mort de tres terribles punyaladas en lo coll lo *Cartagenero*.

Una vegada consumat lo crim, se carregaren lo cadáver alguns del grupo y s' dirigiren altra vegada al «Mas d' en Maxé», cridant repetidament á la porta.

En vista de que no eran atesas sas pretensions, un d' ells digué en alta veu:

—¿No voleu obrir? Donchs aquí os deixém lo mort.

Després del qual desaparegueren.

Los habitants del mas, devant la sospita ó dupte de que resultés broma ó realitat lo que significaban las paraulas transcritas, obriren al cap d'alguns minuts las portas y pogueren observar lo cadavre del *Cartagenero*, donant immediatament compte del crim á las autoritats.

Constituhit lo Jutjat al lloch del succés, ordená l' aixecament del cadavre, en qual má esquerra se li trobá un ganivet.

Los inspectors de policia capturaren á las dotze de la nit en son domicili á Vicens Alaban García (a) Negre, solter y de 20 anys d' edat, lo qual se declará autor del assessinat, prenentli declaració 'l Jutjat á dos quarts de quatre de la matinalda, després de lo qual ingressá á las presons del partit, quedant incomunicat,

Realisació de totes las existencias

DE LA CASA

JOAN PORTA

Mes tart foren detinguts, quedant també incomunicats a la presó, per considerársels cómplices del crim, Joan Grifó y Ferrán N (a) Laseca.

Lo primer presentava una ferida leve d'arma blanca al dit pulgar de la mà dreta, lo qual be pot probar d'un modo casi indubtable sa participació en lo fet.

La víctima, Silvestre Manuel Joan (a) Cartagener, era cesat y natural de Sant Carlos de la Rápita.

Durant lo próxim mes celebraran firas y fiestas las següents poblacions de la provincia:

Firas: 3, Salomó; 5, Bellver; 6, Tarragona; 8, Gandesa y Santa Coloma de Queralt; 14, Torredembarra.

Festas: 3 y 4, Cabra y Salomó; 6 y 7, Porrera; 20 y 21, Barbará; 22, Vilella baixa y Montblanch; diumenge quart, Dosaigués.

Una embarcació de pesca de la vehina ciutat lográ pescar dinmenge 80 errobas de barats, cotisantse a 20 céntims lliura.

La «Gaceta» publica una real ordre del Ministeri de la Governació confirmant la suspensió del alcalde de Vilaseca, decretada per lo governador de Tarragona en 30 de Novembre últim y disposant que l'expedient instruhit a aquella autoritat passi el Jutjat respectiu.

S'ha ordenat per la Direcció general de Contribucions que las Delegacions puguin, sense autorisació previa, ordenar se verifiquin las subastas de minas que s'trobin ab la caducitat ja preparada.

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferents especies puja la cantitat de pessetas 621'78.

Finalment jeh l'ctors!

Podém anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal veneri y sifilitich. Pera més detalls llegéixis en 4.ª página Miraculosos confits ó Inyecció anti-venéreos y Roob anti-sifilitich COSTANZI.

Secció oficial

Registre civil

del dia 24 d'Abril de 1900

Naixements

María Calero Salas, de Victori y Francisca.—María Sugranyes Fortuny, de Francisco y María.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Gertrudis Virgili Aguadé, 66 anys, Arrabel de Santa Agna, 32.

Secció religiosa

Sant d'avy.—Sant March.

Sant de demá.—Sant Cleto.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 23

De Génova v. Kong-Haagon, de 1.504 ts., ab tránzit, consignat als senyors Mac-Andrews y C.ª Despatzadas
Pera Bilbao, v. Cabo Tratalgar.

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	73'15	Aduanas	102'50
Exterior		Norts	63'75
Colonials	115'75	Alicants	88'60
Cubas 1896	85'87	Orenses	23'
Cubas 1890	71'62	Obs. 6 0/0 Fransa	94'
Filipinas		Id. 6 0/0	52'
Exterior París	73'95	Id. 3 0/0	

GIROS

París 28'30 Londres 32'30
Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.—
Compra y venda al comptat de tota classe de valors.

—Descompte de coupons.—Compra de monedas d'or y billetes de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Blosi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia de ahir.

Interior	73'12	Cubas del 86	85'87
Orenses	23'	Cubas del 90	71'56
Colonial	116'	Aduanas	102'12
Norts	63'75	Ob. 5 0/0 Almensa	98'12
Alicants	88'60	Id. 3 0/0 Fransa	51'87
Filipinas	92'12		

PARIS

Exterior 73'85 Madrid

GIROS

París 28'30 Londres 32'30

Se reben ordres pera operacions de Bolsa Compra y venda al comptat de tota classe de valors cotisables de la Bolsa. Descompte de coupons y compra de monedas de tota los paissos.

Anuncis particulars

Electra Reusense

En virtut del acort pres en la Junta general d'accionistas verificada en 28 de Mars últim, aquesta Companyia amplia son capital social en 200.000 pessetas creant al efecte 400 noves accions al portador de 500 pessetas cada una ab igualtat de drets a las ja emesas anteriorment. L'import d'aquesta nova emissió se destina a la compra de noves màquines para produhir energia eléctrica pera llum y venda de forsa motriu pera la industria particular.

Estant coberta en ferm la totalitat del import de aquesta nova emissió, lo Consell d'Administració en cumpliment del article sisé de sos Estatuts, lo que coneixen als accionistas lo dret de preferencia de suscriure al mateix temps las accions que s'emetin, se fa pública la nova emissió acordada pers que en lo pless de 15 dias a comptar desde la publicació d'aquest anunci los tenedors de las accions de la 1.ª y 2.ª emissió puguin fer valdre son dret per lo que podran suscriure al mateix temps una acció per cada dues que 'n posseheix'n de las emissions anterioris, advertint aixís mateix que, per excepció, los tenedors d'una acció podran suscriure'n una altra y 'ls que 'n posseheixin tres podran suscriure'n dues.

Lo pago de las accions d'aquesta nova emissió se efectuará en 4 plassos y en la forma següent:

- 25 per 100 al fer la suscripció.
- 25 per 100 lo dia 31 de Maig próxim.
- 25 per 100 lo dia 30 de Juny
- 25 per 100 lo dia 31 de Juliol

Tant la suscripció com la entrega dels plassos se podrá fer indistintament en las oficinas d'aquesta Companyia a Reus ó a casa dels senyors Palacios y García, de Saragossa.

Reus Abril de 1900.—Per acort del Consell d'Administració.—Lo Director, *Enrich Cisneros*.

CAFÉ CENTRAL

Tots los dies de nou del matí a una de la tarde, se vendrán per junt a per separat tots los efectes perteneixents al mateix.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha merescut la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que s'vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir a sa reimpressió al castellá, degudament aumentada.

Diva CARTILLA la forma un volumen en 8.ª major de 440 páginas y s'ven al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta impremta.

Articles de verdadera ganga

Mantas de llana, tapets yute, Mocadors de fil y ootó, Velluts negres, Mocadors d'abrich, Franetas blanques, Manteleria, Piqués, Trajos de bany pera senyora y caballer teixits ootó.

Articles confeccionats

Brusas parisennes, Faldas, Refajos, Camiseria. A preus increïbles. Tres camisas pera home 4 ptas. Tres camisas pera senyora 3 ptas.

ULTIMS DIAS

LLISSONS

Las donará de primera ensenyansa, repás de segona, é idiomas més accessibles é indispensables tant de dia com de nit y a preus convencionals, un entés p ofessor.—Los pares y joves que desitgin majors informes acudeixin a aquesta impremta.

Diversions públicas

Plassa de Toros de Tarragona

Gran corrida de toros pera 'l dia 6 de Maig de 1900, fira d'aquesta capital.

Se lidiaran sis escullits y braus toros de cinch anys complets de l'antigua y renombrada ganaderia dels senyors

Hereders de Ripamillán

ab divisa vermella, per las cuadrillas dels af-mats destres

LAGARTIJILLO Y ALGABENO

Entrada general: sombra Ptas. 4 35

sol » 2 70

Lo vigent impost del Tesor, equivalent al del Timbre, é cárrech de la Empresa.

Pera més detalls en los cartells y prospectes.

Telégramas

Madrid 24.

La Legació francesa a Tánger diu que s' desentent completament de la arribada del embaixador del sultá, y que no ho ha vist encare. Considera que la cuestió del Touát es com de policia interior y seguritat completa de Argelia. Además, Fransa oren fer ús de son perfecte dret avansant fins al Touát.

—La cuestió de las haelgas se va complicant a Valencia.

—Lo plan del president del Consell, avuy també ministre de Marins, te dos parts, a jutjer pel que diuen los periódichs oficiosos: Primera part, fer simpática la marina a la opinió pública, establint corrents d'armonia entre una y altra. Segona part, demanar al país mil cinchcents milions de rals pera fer una nova escuadra. La xifra no la precisan los diaris oficiosos, encarque la donan a entendre; pero la coneixen alguns ministerials.

—Aquesta matinada s'ha comentat lo dit per los corresponsals extranjeros sobre las negociacions que de comú acort segueixen Fransa y Espanya en la cuestió de Marruecos. Y doná marge a aixó encare més lo dit per lo senyor Dato, que semblant treuréli importancia a lo dit per los corresponsals, no feu altra cosa que confirmarho. La cosa té significació, encarque sols se tracti de rectificació de límits per lo moment y forma en que s'ha plantejet prop del sultá. Y aixó rectifica en gran part lo rumbo que s'creya portavan las corrents políticas espanyoles.

París 24.

«The Financial Times», de Londres, repeteix los pronóstichs d'una guerra, poch menys que inevitable, entre Fransa y la Gran Bretanya.

Oren que esclatará la guerra després de la Exposició y afirma que en los arsenals inglesos s'están fent ja preparatius en previsió d'aixó.

Convé pendre a benefici d'inventari aqueixos pronóstichs.

—Ha marxat un grupo de voluntaris pera 'l servey d'aerostació en l'exércit boer.

Han sigut rebutjadas pels ganaders russos las demandes de cavalls pera la remonta del exércit inglés.

—Lo corresponsal de «The Thimes» a Llorens Marquez afirma que actualment los boers tenen 50.000 homes a Orange, 15.000 a Fontein-Stream y 10.000 a Biggasberg, ó sia un total de 75.000 combatents, sens comptar los que hi ha disseminats en varias regions y 'ls que guarneixen las demés ciutats importants del Transvaal.

—S'assegura que 'l general Buller ha ordenat la evacuació de Ladysmith per tots los no combatents, é cause de la amensassa d'un nou siti per los boers que hostilitzen a las tropas ingleses a Natal per tots costats.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI

0 INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

No pocs envejosos sufroixen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totas nacions los Remey Costanzi, que han curat milis de malats de venéreo y sífilis encare sent sos majs crónichs de més de 20 anys.

A. SALVATI COSTANZI
Carrer Diputació, 436.
Barcelona

Dits medicaments son d'efecte tan maravellós para la estroyniments uretrals, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant ademós las perillosas candellillas. En dos ó tres dias será radicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar. Inmillorable para las úlceras y fluió blanch de las donas, arenillas y catarros de la vejiga, escosades uretrals, calculs, retencions d'orina y demés infeccions genito urinarias y especialment la sífilis encare que s'ha editaria. Para la curació de la sífilis, lo Roob ha donat probas patents d'una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, porque es l'únic que no conté loduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarestar los efectos de tals sustancias, tan desastrosos para la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt fàcils de curar. Lo Roob te ademés la ventatja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als incoròlols se 's hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu ab l'inventor. Carrer Diputació, 436, Barcelona.—Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos para quins no vulguin usar inyeccions, pesseta 6. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4. Para provincias afegir pessetas 1'00. Dits medicaments están de venta en totas las Farmacias A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Drogueria de D. Francisco Freixa Piassa de Prim, 1.

ALTAS

BAIXAS

para la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d'aquest diari.

Publicacions regionalistas que 's raben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzinari de Catalunya, «L'Art del Pagès» quinzinari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Olot», setmanari de Catalunya, de l'Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euzkalea», setmanaris de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Abril de 1900

Línea directa para 'l Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona directament para Montevideo y Buenos-Aires los magnífichs y ràpids vapors francesos

lo dia 21 de Abril lo vapor «France»
lo dia 11 de Maig lo «Aquitaine»

LÍNEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 27 d' Abril lo grandió y acreditat vapor francés

Les Andes

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C., Plassa de Palacio.—Barcelona.

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus	
SORTIDA	ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3. ^a classe 7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe..... 7'01 m.
8'44 m.	tren mercancías cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe 12'31 t.
11'02 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe 1'58 t.
5'23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3. ^a classe 8'48 n.

De Reus á Mora	
SORTIDA	ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3. ^a classe 9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe 3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3. ^a classe 6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2. ^a y 3. ^a classe 10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe..... 10'31 n.

De Reus á Barcelona	
SORTIDA	ARRIBADA
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe (1) 8'22 m. Línea Vilanova
4'43 m.	» » » » » » » » » » 9'44 m. » Vilafranca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe..... 9'24 m.
1'01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2. ^a y 3. ^a classe 7'34 n.
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe..... 5'08 t.
6'35 t.	tren mixte ab cotxes de 2. ^a classe (2). ..... 10'13 n.

De Barcelona á Reus	
SORTIDA	ARRIBADA
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe (3) 10'17 m. Línea Vilafranca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe 1'04 t.
11'45 m.	tren mercancías ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe 6'35 t.
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a , 2. ^a y 3. ^a classe 5'34 t.
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe..... 9'45 n.

Reus 1 de Juliol de 1899.

- (1) Traspòrt á Sant Vicens.
- (2) Idem á Roda y Sant Vicens.
- (3) Idem á Sant Vicens y Roda.

Ferrocarril econòmic de Reus á Saló

Servey de trens que regirá desde 'l 2 d' Octubre de 1899.

Sortidas de Reus.—4'10, 9'00 matí, 2'32, 5'43 tarde.

Sortidas de Saló.—4'56, 10'49 matí, tarde 5'10 y 7'25 nit.

Tranvia á vapor.—Sortides de la estació: 11'20 y 7'50 nit.—Sortides del Arrabal: 8'45 matí y 2'50 t.

Reus 26 de Septiembre 1899.

Com fluidificants espectorants y treure la TOS

los CAMELOS PECTORALS del

METJE SALAS

A 150 pessetas caixa

A Reus D. ANTON SERRA, arrabal Santa Anna, núm. 8.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remey en las faringitis catarrals en general, amigdalitis y feringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faringea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerias.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

DE Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta Imprempta.